

str. 2**JARNÁ HOSPODÁRSKA PROGNOZA**

HOSPODÁRSTVO EUROZÓNY V ROKU 2020

POKLESNE O REKORDNÝCH 7,75 %

str. 4**BEZPEČNE CESTOVANIE A
ROZVOJ TURIZMU V EÚ**SÚBOR USMERNENÍ A ODPORÚČANÍ,
KTORÉ MAJÚ POSTUPNE ZRUŠIŤ
CESTOVNÉ OBMEDZENIA

EUROSPRAVODAJ

Elektronický mesačník centra Europe Direct Poprad | Máj 2020

EURÓPSKEJ KOMISII SA PODARILO VYZBIEŤ 7,4 MILIARDY EUR

ZDROJE BUDÚ SLUŽIŤ NA VŠEOBECNÝ PRÍSTUP K VAKCÍNAM

Komisia zaregistrovala 7,4 miliardy eur v prisľuboch od darcov z celého sveta počas darcovskej konferencie v rámci globálnej reakcie na koronavírus. Je v nich zahrnutý aj prisľub Komisie vo výške 1,4 miliardy eur. Táto suma takmer dosahuje pôvodný cieľ 7,5 miliardy eur a je východiskovým bodom celosvetového darcovského maratónu, ktorý sa dnes začína a potrvá do konca mája. Do zbierky sa zapojilo aj Slovensko, ktoré prisľúbilo príspevok 750 000 EUR. Cieľom podujatia je zhromaždiť prostriedky určené na financovanie zrýchleného výskumu vakcíny, financovanie nevyhnutnej diagnostiky a liečby COVID-19 v celkovej výške 7,5 miliardy eur. Darcovskú konferenciu zvolali spoločne Európska únia, Kanada, Francúzsko, Nemecko, Taliansko (nadhádzajúca predsedníčka krajina G20), Japonsko, Saudskoarabské kráľovstvo (súčasná predsedníčka krajina G20), Nórsko, Španielsko a Spojené kráľovstvo.

JARNÁ HOSPODÁRSKA PROGNÓZA

HOSPODÁRSTVO EUROZÓNY V ROKU 2020 POKLESNE O REKORDNÝCH 7,75 %

Jarná prognóza je spojená s neobvykle vysokou mierou neistoty. Vychádza zo súboru predpokladov týkajúcich sa vývoja pandémie spôsobenej koronavírusom a súvisiacich opatrení na zamedzenie jej šírenia. V základnom scenári prognózy sa počíta s tým, že v máji sa začne s postupným odstraňovaním obmedzení voľného pohybu. Riziká súvisiace s touto prognózou sú tiež mimoriadne veľké a prevažne nepriaznivé. Pandémia koronavírusu predstavuje významný šok pre svetové hospodárstvo a hospodárstvo EÚ s veľmi vážnymi sociálno-ekonomickými dôsledkami. V jarnej hospodárskej prognóze 2020 sa predpokladá, že hospodárstvo eurozóny v roku 2020 poklesne o rekordných 7,75 % a v roku 2021 vzrastie o 6,25 %. Očakáva sa, že hospodárstvo EÚ zaznamená v roku 2020 pokles o 7,5 % a v roku 2021 rast vo výške

približne 6 %. Prognózy rastu EÚ a eurozóny boli v porovnaní s hospodárskou prognózou z jesene 2019 upravené približne o 9 pb smerom nadol. Šok pre hospodárstvo EÚ je symetrický v tom zmysle, že pandémie zasiahla všetky členské štáty, no pokles produkcie v roku 2020 (od -4,25 % v Poľsku po -9,75% v Grécku) a intenzita oživenia v roku 2021 sa budú značne líšiť.

Hoci systémy skráteného pracovného času, dotácie na mzdy a podpora podnikov by mali pomôcť obmedziť straty pracovných miest, pandémie spôsobená koronavírusom bude mať na trh práce výrazný vplyv. Predpokladá sa, že miera nezamestnanosti v eurozóne sa zvýši zo 7,5 % v roku 2019 na 9,5 % v roku 2020 a následne klesne na 8,5 % v roku 2021. V EÚ by sa miera nezamestnanosti mala zvýšiť zo 6,7 % v roku 2019 na 9 % v roku 2020 a následne v roku 2021

klesnúť na približne 8 %.

Aj Slovensko bolo pandémiou prudko zasiahnuté, namiesto pôvodne ešte vo februári predpokladaného hospodárskeho rastu na úrovni 2,2% by slovenské hospodárstvo malo klesnúť o 6,7% v 2020, po čom by malo prísť oživenie v roku 2021 na úrovni 6,6%. Kríza a reštrikčné opatrenia budú mať dopad aj na zvýšenie miery nezamestnanosti, tá by mala dosiahnuť 8,8% v 2020 (zvýšenie o 3 pb v porovnaní s 2019) a klesnúť na 7,1% v 2021. Verejné financie budú aj v prípade Slovenska výrazne zasiahnuté, deficit odhaduje Európska komisia na rekordnej úrovni 8,5% v 2020. Je to dôsledok tak výpadkov na príjmovej strane rozpočtu, ako aj väčších výdavkov potrebných na stimuláciu hospodárstva a zmierňovanie dopadov krízy. Dlh sa dostane tesne pod 60% hranicu.

KORONAVÍRUS COVID-19 V EÚ

Európska komisia ocenila celkom 117 inovačných projektov, ktoré sa aktívne zapojili do #EUvsVirus Hackathon a ponúkajú riešenia na podporu zotavenia z prepuknutia koronavírusu. Víťazné riešenia sa týkajú mnohých oblastí, ako sú zdravie a život, práca na diaľku a vzdelávanie, digitálne financovanie a ďalšie. Zahŕňajú dátovú platformu založenú

na umelej inteligencii, ktorá spája potreby nemocníc s dostupnými dodávateľmi a finančnými prostriedkami, riešenia diaľkového radenia maloobchodníkov zabezpečujúce dodržiavanie sociálneho odstupu. Na dvoch ocenených projektoch spolupracovali partneri zo Slovenska. Vďaka spoločnému úsiliu Ministerstva zdravotníctva SR,

Stáleho zastúpenia SR pri EÚ a Európskou komisiou boli na Slovensko bezplatne dodané ochranné rúška v počte 54 000 kusov. Budú slúžiť na ochranu zdravotníckych pracovníkov poskytujúcich v prvej línii starostlivosť pacientom bojujúcim s ochorením COVID-19. Táto najnovšia dodávka rúšok od Európskej únie je súčasťou novej objednávky 10 miliónov rúšok.

IT FITNESS TEST 2020

TESTOVANIE BUDE DOSTUPNÉ DO 30. JÚNA ZDARMA NA STRÁNKE ITFITNESS.SK

Začína sa 9. ročník IT Fitness Testu, jedného z najrozsiahljších testov digitálnych zručností na Slovensku, ktorý aj tento rok preverí úroveň digitálnej gramotnosti žiakov, študentov, ale aj širokej verejnosti. Otázky v teste zohľadňujú mimoriadnu situáciu súvisiacu s koronakrízou, ktorá so sebou priniesla potrebu intenzívnejšie využívať online digitálne komunikačné nástroje.

Test reflektuje aj na aktuálnu mimoriadnu situáciu, kedy rastie potreba online komunikácie. Autori sa v otázkach intenzívnejšie zamerali na online komunikačné a kolaboračné nástroje, test je teda skvelým nástrojom na spestrenie výučby práce s digitálnymi technológiami. Jedným z cieľov testovania je motivovať učiteľky a učiteľov, aby počas koronakrízy ponúkli žiakom a

žiakom zábavnú a užitočnú formu výučby IT a ozvláštnili im domáce vyučovanie. „Koronavírus náhle vpadol do našich životov a zásadne ovplyvnil fungovanie našej spoločnosti. Meníme každodenné návyky, aby sme ochránili seba aj ostatných. Tí študenti, učitelia, zamestnanci, firmy či inštitúcie, ktorí sa vedeli tejto novej situácii prispôbiť a aj vďaka svojim dobrým digitálnym zručnostiam vedeli lepšie reagovať na veľké zmeny, majú dnes jednoznačne výhodu. IT Fitness Test je pre všetkých neoceniteľným nástrojom na testovanie svojich digitálnych zručností. Výsledky testu môžu všetkým slúžiť nielen ako informácia, ako na tom sú, ale aj ako veľká motivácia ďalej sa zlepšovať.

INICIATÍVA SURE

100 MILIÁRD EUR NA ZACHOVANIE PRACOVNÝCH MIEST

SURE je nový nástroj, ktorý poskytne úvery až do výšky 100 miliárd EUR krajinám, ktoré to potrebujú na to, aby mohli pracovníci dostávať príjem a podniky si mohli udržať svojich zamestnancov. Vďaka týmto prostriedkom ľudia naďalej budú môcť platiť svoje nájomné, faktúry a potravinové nákupy, a zároveň tieto prostriedky prispievajú k zachovaniu veľmi potrebnej stability hospodárstva. Úvery budú založené na zárukách poskytnutých členskými štátmi a budú smerovať tam, kde je ich použitie najnaliehavejšie. Nástroj SURE bude podporovať režimy skráteného pracovného času a podobné opatrenia zamerané na pomoc členským štátom pri ochrane pracovných miest, zamestnancov a samostatne zárobkovo činných osôb pred rizikom prepustenia a straty príjmu. Firmy budú môcť dočasne skrátiť pracovný čas zamestnancov alebo úplne pozastaviť prácu, a to s podporou príjmu od štátu za neodpracované hodiny.

KOMISIA PODPORUJE REGIÓN HORNÁ NITRA PRI PRECHODE Z UHOĽNEJ ENERGIE

Európska komisia schválila všetky žiadosti 18 členských štátov o podporu pri príprave plánu spravodlivej transformácie územia. O podporu požiadala aj Slovenská republika pri príprave spravodlivej transformácie regiónu Horná Nitra. Cieľom je pomoc pri príprave dlhodobých hospodárskych stratégií na ich odklon od uhlia a postupný prechod na klimaticky neutrálne hospodárstvo. Tento plán bude musieť vypracovať každý členský štát, aby mohol čerpať prostriedky z mechanizmu spravodlivej transformácie. Ten je súčasťou investičného plánu európskej

zelenej dohody a zmobilizuje najmenej 100 miliárd eur s cieľom poskytnúť dodatočnú a cielenú podporu regiónom, ktoré najviac zasiahne prechod na klimaticky neutrálne hospodárstvo a ktoré

majú menšiu kapacitu sa s touto výzvou vysporiadať. Schválenie nadväzuje na osobitnú výzvu, ktorú Komisia vyhlásila koncom februára 2020 v rámci programu podpory štrukturálnych reforiem.

BEZPEČNE CESTOVANIE A ROZVOJ TURIZMU V EÚ

Európska komisia predložila súbor usmernení a odporúčaní, ktoré majú členským štátom pomôcť postupne zrušiť cestovné obmedzenia a umožniť podnikateľom v cestovnom ruchu, aby znova otvorili svoje prevádzky v súlade s potrebnými opatreniami na ochranu zdravia. Cieľom balíka je pomôcť cestovnému ruchu EÚ, aby sa pozviechal z pandémie, podporiť podniky a zabezpečiť, aby bola Európa aj naďalej najobľúbenejšou cieľovou destináciou pre turistov. EK chce zároveň ponúknuť ľuďom možnosť, aby si zaslúžene odpočinuli a užili čerstvý vzduch. Hneď, ako to zdravotná situácia dovoľí, by ľudia mali mať možnosť znovu sa spojiť s

priateľmi a rodinami, či už vo vlastnej krajine EÚ alebo v zahraničí, a pritom byť chránení všetkými bezpečnostnými a preventívnymi opatreniami. Komisia sa zameriava aj na podporu podnikov v oblasti cestovného ruchu v Európe tak, že: zabezpečí likviditu pre podniky v oblasti cestovného, najmä MSP; zachová pracovné miesta poskytnutím finančnej pomoci z programu SURE až do výšky 100 miliárd EUR; prepojí občanov s miestnou ponukou cestovného ruchu, podpora miestnych atrakcií a cestovného ruchu a Európa ako bezpečná turistická destinácia.

EUROSPRAVODAJ – Elektronický mesačník Informačného centra Europe Direct Poprad.

Vydavateľ: Informačné centrum Europe Direct Poprad. Adresa: Hviezdoslavova 24, 058 01 Poprad.

Texty článkov: Európska únia, EURACTIV. Spolufinancované z rozpočtu EÚ.

Pre použitie obrázka uvedeného v tomto dokumente je potrebné kontaktovať autora obrázka.

© EDIC Poprad, EÚ, 2020

Ďakujeme Vám za čas, ktorý Ste venovali čítaniu Eurospravodaja, veríme, že Vás zaujal.

Vaše pripomienky, návrhy a otázky uvítame na europedirect@europedirectpp.eu.